



Ulusal alışma Komitesinin TLREF ve Gösterge Faiz Oranı Reformu Geçiş alışmaları Hakkında

Kamuoyu Duyurusu

30 Temmuz 2020

Birçok ülkede ve uluslararası işlemlerde finansal araçların fiyatlama, değerleme ve takasında gösterge faiz olarak kullanılmakta olan Londra Bankalararası Borç Verme Oranı'na (LIBOR) ilişkin yaşanan olumsuzluklar nedeniyle İngiltere Finansal Yönetim Otoritesi (FCA) 2021 yılı sonundan itibaren LIBOR'u desteklemeyeceğini duyurmuştur. Bu kararın ardından, finansal sektörde standart belirleyici olan kuruluşlar gerçek işlemlere dayalı faiz oranlarının yeni gösterge oranlar olarak kullanılmasına karar vermişlerdir. Bu çerçeve, başta Amerika Birleşik Devletleri, Birleşik Krallık, Avro bölgesi, İsviçre ve Japonya olmak üzere, çok sayıda ülkede LIBOR yerine kullanılabilir çeşitli gösterge faiz oranları üzerinde çalışmalar/uygulamalar başlatılmıştır.

G20'nin çağrısı üzerine Finansal İstikrar Kurulu (FSB) eşgüdümlünde uluslararası standart belirleyici kuruluşların başlattıkları LIBOR'dan geçiş çalışmaları temel olarak iki alanda ilerlemektedir: Uluslararası Swap ve Türev Ürünler Birliği (ISDA) türev araçlar alanında çalışma yürütürken, Basel Komitesi muhasebeleştirme, vergi ve bankacılık düzenlemeleri konularını değerlendirmektedir. FSB ve Basel Komitesi, mevcut gösterge faiz oranlarının üye ülkelerde kullanımı ve LIBOR'dan geçiş sürecinde alınan denetim ve gözetim tedbirleri konusunda raporlar yayımlamaktadır.

Gösterge faiz oranı reformu kapsamında ülkemizde de uluslararası kuruluşlar ile eşgüdümlü içinde çalışmalar sürdürölmektedir. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) ve diğer paydaşların katkısıyla Borsa İstanbul (BİST) tarafından uluslararası standartlarla uyumlu olarak türev ürünlerde, borçlanma araçlarında ve çeşitli finansal sözleşmelerde Türk lirası kısa vadeli gösterge faiz oranı ihtiyacını karşılamak üzere TLREF oluşturulmuştur. TLREF, 17 Haziran 2019 tarihinden itibaren BİST tarafından günlük olarak yayımlanmaktadır.

Makul bir süre içinde, TLREF ile ikame edilmek üzere, Türkiye Bankalar Birliği tarafından izlenmekte ve yayımlanmakta olan Türk Lirası Bankalararası Satış Oranı (TRLIBOR) ve Türk Lirası Bankalararası Alış Oranı (TRLIBID) uygulamasına ve yayımına son verilecektir. Bu kapsamda, değerken faizi esas alan finansal ürünlerde TRLIBOR yerine TLREF kullanımı teşvik edilmektedir. Nitekim, T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından çeşitli vadelerde TLREF'e endekli menkul kıymetler ihraç edilmekte olup, T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı dünyada yeni nesil bir gösterge faiz oranına dayalı ihraç gerçekleştiren ilk ülke hazinesi olmuştur.

TLREF, bankalar ve reel sektör firmaları için likit piyasa şartlarında belirlenmiş gerçek işlemlere dayalı bir gösterge faiz oranıdır. TLREF kullanımı ile uzun vadeli Türk lirası kredi kullanımına/kullandırımına imkan sağlanması yanı sıra TLREF sayesinde gelişecek Türk lirası faiz swap piyasası ile tüketim ve yatırım

işlemlerinin faiz dalgalanmalarından daha az etkilenmesinin sağlanması ve finansal ürün çeşitliliğinin artırılması gibi hususlar amaçlanmaktadır.

Uluslararası çalışma, düzenleme ve önerileri değerlendirmek, TLREF oranının ve BIST TLREF Endeksi'nin hesaplanması ve yayımlanmasına yönelik faaliyetleri ve piyasadaki gelişmeleri izlemek, yeni ihtiyaç ve talepleri göz önünde bulundurarak kuralları belirlemek/değiştirmek, yurtiçi ve yurtdışı kamuoyunu bilgilendirmek, kurumlar arası koordinasyonu sağlamak ve gösterge faiz oranı reformuna ilişkin geçiş sürecinin sağlıklı bir zeminde ilerleyebilmesi amacıyla TCMB başkanlığında, Ocak 2020 tarihli toplantıda "Ulusal Çalışma Komitesi" oluşturulmasına karar verilmiştir. Ulusal Çalışma Komitesi'nde, T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı, TCMB, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK), BIST, İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş. ile TRLIBOR katılımcısı olan bankalar yer almaktadır.

Bilindiği gibi bankacılık sektörünün yurt dışından temin ettiği yabancı para (YP) finansman kaynakları ile türev sözleşmeler ve dolayısıyla reel sektöre kullanılan YP krediler büyük ekseriyetle LIBOR'a endekslidir.

Ulusal Çalışma Komitesi;

- TLREF temelli değişken faiz altyapısı çalışmalarına ilave olarak gösterge faiz oranı reformu alanında yaşanan küresel gelişmeleri takip eder,
- yurt dışı yerleşik bankalarca LIBOR ikamesi olarak kullanılacak risksiz faiz oranlarının ve bu oranlara eklenmesi muhtemel marjların belirlenmesi ve açıklanması aşamalarında kamuoyunu bilgilendirir,
- yenilenecek kredi sözleşmelerinin yeni gösterge faiz oranı temelinde teknik ve hukuki altyapısını geliştirme çalışmalarında bankacılık sektörü ile eşgüdüm içinde çalışır,
- bu çalışmalarla uzun vadeli YP kredi kullanmış reel sektör şirketlerinin geçiş sürecinde maruz kalabilecekleri finansal maliyet ve nakit akış risklerini asgariye indirmeyi hedefler.

T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı ve BDDK temsilcilerinin de katılımıyla, TCMB başkanlığında TLREF kullanımına ilişkin gelişmelerin istişare edilmesini teminen 20 Temmuz 2020 tarihinde Ulusal Çalışma Komitesi toplantısı yapılmıştır.

Toplantıda;

1. Ulusal Çalışma Komitesi'nin yaptığı çalışmalar
2. Gösterge faiz oranı reformu ve geçiş süreci
3. Uluslararası kuruluşların hazırlıkları
4. Ulusal geçiş süreci yol haritası

hakkında değerlendirmelerde bulunulmuştur.

Bilgilerinize sunarız.

Saygılarımızla,

Türkiye Bankalar Birliği